BANK INWESTYCYJNY

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

ZAGADNIENIA INWESTYCYJNE

w świetle

prasy i literatury ekonomicznej zagranicą

NR. 8. Rok VII

Treść numeru:

"TRYB ROZSTRZYGANIA SPORÓW, dotyczących rozliczeń w zakresie budownictwa inwestycyjnego, przez państwowe i resortowe komisje arbitrażowe "

Przekład L. Dinesa i K. Szmagiera.

Źródło:

P.D. MICHAJŁOW.

Tytuł oryginału : " Dogowory i rasczoty w kapitalnom stroitielstwie"

Gosstrojizdat -1951.
Rozdział XIII.

WARSZAWA

ROK VII 1952

Tryb rozstrzygania sporów, dotyczących rozliczeń w zakresie budownictwa inwestycyjnego, przez Państwowe i resortowe komisje arbitrażowe.

Ogólne zasady

Wszelkie spory majątkowe w zakresie budownictwa inwestycyjnego, wynikłe między wykonawcami /zleceniobiorcami/, zamawiającymi /zleceniodawcami/, podwykonawcami i dostawcami, z wyjątkiem wymienionych niżej, rozstrzygane są przez organy państwowych i resortowych komisji arbitrażowych.

Rozpatrzeniu w trybie arbitrażowym nie podlegają: spory na sumę poniżej 1.000 rubli [2]; spory o zmianę zatwierdzonych kosztorysów lub o zwiększenie dotacji na kosztorysy, w tym również i na III część kosztorysu generalnego; roszczenia, oparte na rachunkach nie pokrytych przez banki inwestycyjne z powodu:

a/ braku zatwierdzonej w ustalonym trybie dokumentacji kosztorysowej /kosztorys generalny do projektu technicznego, kosztorysy na poszczególne obiekty, preliminarz finansowy/;

b/ braku rocznego wykazu tytułów dla obiektu /wzór Nr 1/;

c/ braku zatwierdzenia projektowanego zadania i preliminarza na roboty przygotowawcze oraz nakłądy;

d/ podwyższenia cen za dostarczone towary lub świadczone usługi;

e/ podwyższenia cen jednostkowych [3].

Spory na sumę poniżej 1.000 rubli rozpatrywane są przez organy sądowe.

Wymienione wyżej spory o zmianę zatwierdzonych kosztorysów lub o zwiększenie dotacji kosztorysowych oraz spory powstałe na skutek odmowy przez Bank pokrycia faktur, wynikłe z kontroli finansowej rozstrzygane są w trybie administracyjnym.

W tych przypadkach skargi rozpatrują:

na działalność pełnomocników banku inwestycyjnego przy Banku Państwowym - zarządzający Oddziału banku inwestycyjnego;

na działalność zarządzających Oddziałami banku - zarządzający kantorem

na działalność zarządzających kantorami zarząd /zarządzający/ banku inwestycyjnego;

---

1. Tryb rozstrzygania sporów przedumownych omówiony został w rozdziale 1.
2. W niektórych resortowych komisjach arbitrażowych, zgodnie z obowiązującymi dla nich przepisami rozpatrywane są spory na sumę poniżej 1.000 rubli.
3. Instrukcja Państwowej Komisji Arbitrażowej Przy RKL ZSRR z dn.17.IX.1940 Nr GA-20 art.3/ Arbitraż w gospodarce radzieckiej /str.220. Wydawnictwa Prawnicze /Jurizdat, 1948.

na działalność zarządu /zarządzającego/ banku - Minister Finansów ZSRR. Złożenie skargi nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia.

Właściwość komisji arbitrażowych.

Właściwość komisji arbitrażowej t.zn. ustalenie tego organu Komisji arbitrażowej, do którego należy wystąpić z roszczeniem i który winien to roszczenie rozstrzygnąć, ustala się w zależności:

a/ od podwładności stron wiodących spór,
b/ od wartości przedmiotu sporu,
c/ od siedziby pozwanego,
d/ od miejsca odebrania towaru, jeżeli spór wynikł na tle jakości towaru,
e/ od siedziby przedsiębiorstwą, gmachu lub budowy, odnośnie których wynikł spór.

Zasadniczą podstawę dla ustalenia właściwości w sprawach, rozstrzyganych w trybie arbitrażowym stanowi, podwładność stron /wszechzwiązkowa, republikańska lub miejscowa/ i wysokość kwoty roszczenia.

Dla sporów między organizacjami, przedsiębiorstwami i instytucjami podlegającymi temu samemu Ministerstwu /resort/ właściwe są resortowe komisje arbitrażowe; spory te mogą być przekazane do rozstrzygnięcia Państwowej Komisji Arbitrażowej tylko za zezwoleniem instancji nadrzędnej w stosunku do stron wiodących spór.

Resortowa Komisja arbitrażowa nie rozpoznaje sporów, wynikłych między organizacjami nadrzędnymi i podległymi im jednostkami gospodarczymi oraz między przedsiębiorstwami i filiami, posiadającymi tą samą osobowość prawną. /trust, zjednoczenie, biura i t.d./

Spory takie rozstrzyga ostatecznie kierownictwo właściwej jednostki.

Spory między organizacjami, przedsiębiorstwami i instytucjami tych samych resortowo ministerstw republikańskich /np.Ministerstwo Przemysłu Miejscowego RSFRR i Ministerstwo Przemysłu Miejscowego BSRR/ rozpoznaje Państwowa Komisja Arbitrażowa.

Natomiast spory między organizacjami, przedsiębiorstwami i instytujami związkowo-republikańskich tych samych resortowo ministerstw /np. Ministerstwo Przemysłu Spożywczego RSFRR i Ministerstwo Przemysłu Spożywczego BSRR/, między nimi i organizacjami/przedsiębiorstwami i instytucjami/podporządkowanymi bezpośrednio Ministerstwu związkowo-republikańskiemu /np.Ministerstwu Przemysłu /

Spożywczego Z.S.R.R./ rozpoznawane są przez resortową komisję arbitrażową związkowo-republikańskiego ministerstwa, lub w trybie przez nią ustalonym.
Spory między organizacjami o lokalnym znaczeniu, należącymi do tej samej republiki autonomicznej, okręgu lub kraju, niezależnie od wartości przedmiotu sporu, jednak o wartości nie mniej niż 1.000 rubli oraz wszelkie roszczenia na sumę poniżej 25 tysięcy rubli, niezależnie od tego czy są to organizacje o znaczeniu wszechzwiązkowym czy o znaczeniu republikańskim, jeżelitylko strony nie wchodzą w skład tego samego ministerstwa /resortu/ podlegają kompetencji Państwowej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Ministrów Autonomicznej Socjalistycznej Radzieckiej Republiki lub przy Komitecie Wykonawczym okręgowej /krajowej miejskiej/ Rady Delegatów pracowniczych.
Państwowe Komisja Arbitrażowe przy Radach Ministrów republiki związkowych rozpoznają spory: na sumę od 25 tysięcy rubli i więcej, wynikłe między organizacjami, podporządkowanymi władzy miejscowej różnych republik autonomicznych, krajów lub okręgów danej rebubliki związkowej; między organizacjami różnych republikańskich i związkowo-republikańskich ministerstw /resprtów/ danej związkowej republiki; jeżeli jedną ze stron jest organizacja o znaczeniu republikańskim, a druga o znaczeniu miejscowym - w danej republica związkowej.
Państwowe Komisje Arbitrażowe przy Radach Ministrów republik związkowych rozstrzygają takie spory, w których strony, lub jedna ze stron sąorganizacjami o znaczeniu wszechzwiązkowym, lub instytucje różnych republik związkowych, a wartość przedmiotu sporu wynosi od 25 do 50 tysięcy rubli.
Państwowa Komisja Arbitrażowa przy Radzie Ministrów ZSRR rozstrzyga spory, w których strony lub jedna ze stron są organizacjami /instytucja, przedsiębiorstwa/ o wszechzwiązkowym znaczeniu lub udziału różnych republik związkowych, jeżeli wartość przedmiotu sporu wynosi nie mniej niż 50 tysięcy rubli.
W celu przyspieszenia rozpatrzenia sporów majątkowych, obniżenia kosztów delegacji i najbardziej rzeczowego rozpoznania sporów, Państwowa Komisja Arbitrażowa przy Radzie Ministrów ZSRR przekazała Państwowym Komisjom Arbitrażowym przy Radach Ministrów związkowych i autonomicznych republik, Komitetach Wykonawczych krajowych rad

-/-

delegatów pracujących - rozstrzyganie wszystkich sporów /włączając też przedumowne/ należących do właściwości Państwowej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Ministrów ZSRR, jeżeli obie strony wiodące spór mają siedzibę na terytorium tego samego kraju lub okręgu /z wyłączeniem okręgu Moskiewskiego/ albo na terytorium tej samej republiki autonomicznej czy związkowej /za wyjątkiem Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej/.

Analogiczne polecenie wydały Państwowe Komisje Arbitrażowe przy Radach Ministrów republiki związkowych właściwym miejscowo organom Państwowych Komisji Arbitrażowych. Republikańskie i miejscowe Państwowe Komisje arbitrażowe mają prawo przekazania takich sporów do rozpoznania Państwowej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Ministrów ZSRR/ a w odpowiednich przypadkach w/g właściwości Państwowej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Ministrów związkowej republiki jeżeli dla słusznego rozstrzygnięcia sporu konieczny jest udział w sprawie ministerstw, Centralnych Zarządów lub innych organizacji, które nie znajdują się na terytorium danej republiki, okręgu lub kraju.

Złożenie wniosku z roszczeniem do miejscowej Państwowej Komisji Arbitrażowej lub do Państwowej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Ministrów republiki związkowej, podlegającego rozpoznaniu przez państwową Komisję Arbitrażową przy Radzie Ministrów ZSRR lub przy Radach Ministrów republiki związkowych - jest prawem ale nie obowiązkiem strony powodowej. Ponadto Państwowa Komisja Arbitrażowa przy Radzie Ministrów ZSRR lub republiki związkowej, otrzymująca taki wniosek, ma prawo polecić jego rozpoznanie organowi Państwowej Komisji Arbitrażowej niższego rzędu.

Zgodnie z art.25 Kodeksu Postępowania Cywilnego RFSRR i artykułami KPC innych republik związkowych wnioski dotyczące roszczenia składa się komisji właściwej dla miejsca zamieszkania pozwanego, z wyjątkiem tych przypadków, gdy spór wynikł na tle dostawy towaru nieodpowiedniej jakości lub różnicy zdań odnośnie oceny przekazanych przedsiębiorstw, gmachów i zabudowań. Jeżeli wniosek dotyczy pozwanych, znajdujących się w różnych okręgach lub republikach, wtedy spór może być przekazany do rozpatrzenia komisji arbitrażowej właściwej dla jednego z pozwanych - wg. uznania powodu.

./..

Powództwa z tytułu dostaw towarów nie odpowiaddjących jakością warunkom umowy - nalcży składać w miejscu otrzymania towaru /art.28 instrukcji Państwowej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Komisarzy Ludowych ZSRR "O trybie i terminach zgłaszania pretensji z tytułu dostaw towarów nieodpowiedniej jakości przez jedne organizację państwowe spółdzielcze i społeczne w stosunku do innych" 1/

Przedawnienie roszczeń.

Przedawnienie roszczenia jest to termin, po upływie którego strona powodowa traci prawo do wniesienia powództwa.

Organom arbitrażu nie wolno przyjmować i rozpatrywać wniosków o roszczeń których nie można dochodzić z powodu przedawnienia.

Termin przedawnienia roszczenia w sporach rozstrzyganych przez organy arbitrażu wynosi 1 1/2 roku /art.44/ kodeksu cywilnego RSFRR i odpowiednie artykuły kodeksów cywilnych republik związkowych/ z wyjątkiem sporów, dla których ustalono zostały terminy krótsze a mianowicie:

odnośnie roszczeń, wynikających z dostaw towarów nieodpowiedniej jakości, w tej liczbie odnośnie powództwa o ściągnięciu wartości zwróconego dostawcy wybrakowanego towaru - 6 miesięcy;

odnośnie wszystkich roszczeń o zapłatę grzywny, który porządkowej i odszkodowania za niedotrzymanie umowy 6 miesięcy;

Odnośnie powództwa o zwrot niesłusznie ściągniętych w postępowaniu niespornym kar porządkowych - 6 miesięcy;

odnośnie przewozów kolejowych, wodnych i lotniczych - 6 miesięcy;

odnośnie roszczeń klientów w stosunku do organów komunikacji - 6 miesięcy;

odnośnie mieszanych przewozów kolejowo-wodnych i kolejowo-lotniczych - 1 rok;

odnośnie roszczeń przewidzianych w art.241 rozdz.XIV Morskiego Kodeksu Handlowego ZSRR punkty: a,b,w,g,d i e /Zbiór Praw ZSRR - 1929r. Nr41, art.366/.

Roszczenia z tytułu braków w robotach budowlano-montażowych wykonanych i oddanych przez wykonawcę mogą być, stosowanie do art.229 Kodeksu Cywildnego RSFRR i odpowiednich artykułów Kodeksów Cywilnych innych republik związkowych zgłoszone przez zamawiającego w przeciągu 3 lat od chwili oddania robót, chyba, że umowa przewiduje dłuższe terminy.

Dla zgłoszenia roszczeń do wykonawcy zleceniodawcę na podstawie art.44 Kodeksu Cywilnego RSFRR i odpowiednich artykułów Kodeksów Cywilnych innych republik związkowych posiada ponadto termin 1/2 roku od dnia stwierdzenia braków w robotach, przyjętych przez niego.

od wykonawcy.

W ten sposób roszczenia odnośnie wad budów i wyposażenia mogą być zgłaszane w terminie nie późniejszym niż 41/2 roku od chwili oddania robót, jeśli umowa nie przewiduje dla stwierdzenia wad dłuższego terminu niż 3 lata.

Początek biegu przedawnienia roszczenia liczy się od powstania prawa do złożenia wniosku o rozpoznanie sprawy, a w szczególności:

odnośnie zobowiązań, podlegających wykonaniu na żądanie wierzyciela - od chwili powstania zobowiązania;

odnośnie wykonanych robót budowlano-montażowych - od dnia podpisania aktu wg wzoru Nr 2 w przypadku braku takiego aktu - od dnia ukończenia robót;

odnośnie świadczonych usług - od dnia wykonania usług;

odnośnie sporów o kary pieniężne, grzywny i odszkodowania - od dnia powstania prawa do otrzymania kar pieniężnych, grzywien i odszkodowań;

odnośnie rozliczeń za materiały i urządzenia - od dnia wyładowania lub przekazania materiałów i urządzeń przez dostawcę zamawiającemu;

przy odmowie akceptu - od dnia całkowitej lub częściowej odmowy akceptu, a jeśli zawiadomienie o odmowie przez nabywcę /zamawiającego/ akceptu roszczenia płatniczego nie było we właściwym czasie podane do wiadomości dostawcy, to od chwili wykonania robót i usług względnie wyładowania towarów;

odnośnie sporów o nieodpowiednią jakość towarów - od dnia sporządzenia umowy.

odnośnie sporów o zaliczki pieniężne udzielane przez zamawiającego głównemu wykonawcy i przez głównego wykonawcę swoim podwykonawcom - od dnia, w którym zgodnie z umową stron zaliczka winna być wypłacona lub zwrócona, w zależności od tego, czy istnieje spór o wypłatę lub zwrot zaliczki;

Jeśli wniosek o ściągnięcie nieprzerwanie biegnącej kary pieniężnej zgłoszony jest po upływie 6 miesięcy od dnia przekroczenia terminu płatności zasadniczego roszczenia, lecz w granicach 1 1/2 - rocznego terminu przedawnienia dla pobrania zasadniczego zadłużenia, kary ściąga się za 6 miesięcy, poprzedzających dzień zgłoszenia wniosku i za okres od dnia zgłoszenia wniosku do wygaśnięcia zasadniczego zadłużenia.

./.

Bieg przedawnienia roszczenia ulega przerwaniu, gdy strona powodowa na skutek siły wyższej pozbawiona była w okresie ostatnich 6 miesięcy /USRR-3 miesięcy/ przedawnionego terminu, możliwości złożenia wniosku o rozpoznanie sprawy, a także na podstawie ogłoszonego moratorium dla zobowiązań.

Z ustaleniem okoliczności, z powodu których bieg przedawnienia uległ przerwaniu,przedawnienie biegnie dalej i pozostały jego okres przedłuża się do 6 miesięcy/ w USRR - do 3 miesięcy/.

Złożenie wniosku o rozpoznanie sprawy przerywa bieg przedawnienia roszczenia, przyczym po przerwaniu bieg przedawnienia roszczenia zaczyna biec na nowo; czas, który upłynął do chwili przerwania nie wlicza się do nowego biegu przedawnienia.

Przy obliczaniu terminów przedawnienia odnośnie sporów w budownictwie inwestycyjnym należy dodatkowo uwzględnić, że zgodnie z art.32. "Przepisów o umowach o wykonanie robót budowlanych" po ukończeniu każdego obiektu nie później niż w 15 dni po jego odbiorze, zamawiający obowiązany jest przeprowadzić ostateczne rozliczenie na podstawie cen zatwierdzonego kosztorysu, objętości robót, ściśle ustalonych przy sporządzaniu rysunków technicznych w granicach ogólnych cen budownictwa wg zatwierdzonego kosztorysu generalnego.

Ostateczne rozliczenie, dotyczące obiektu obejmuje wszystkie dokonane poprzednie wypłaty, a w odniesieniu do przedawnienia,które rozpoczyna się nie później niż po upływie 15-tu dni od odbioru zakończonego obiektu, podlega działaniu ogólnie ustalonego 1 1/2-tora rocznego terminu przedawnienia roszczenia.

W ten sposób po sporządzeniu ostatecznego rozliczenia strony na podstawie jego wyników znów otrzymują prawo do zgłoszenia pretensji niezależnie od tego, kiedy były uregulowane poszczególne rachunki z zastosowaniem aktów wzoru Nr 2 za roboty budowlano-montażowe, włączone do ostatecznego rozliczenia.

Ten tryb postępowania rozciąga się jednak tylko na rozliczenia z tytułu robót budowlano-montażowych, a nie dotyczy rozliczeń za materiały i usługi.

Jeśli dłużnik uregulował swoje zobowiązania po upływie terminu przedawnienia nie jest on uprawniony do żądania zwrotu zapłaconej sumy, chociażby w chwili zapłaty nie wiedział o upływie tego terminu,

./.

Tryb wszczynania i rozpoznawania spraw przez organy arbitrażu.

Wnioski dotyczące sporów majątkowych winny być składane w komisjach arbitrażowych z uwzględnieniem przepisów o właściwości i zawierać pełną nazwę instytucji, będących stronami w sprawie, ich adresy i numery telefonów kierowników, ścisłe przedstawienie istoty sporu i podstaw roszczenia oraz dokładnie określone żądanie.

Do wniosku powinny być dołączone:

1. dokumenty,xrbitrxżnnxj stwierdzające, że strona przed zwróceniem się do komisji arbitrażowej przedsięwzięła kroki zmierzające do uregulowania rozliczeń przez bank w ustalonym trybie i że w konsekwencji tego wniosek o rozpoznanie sprawy nie został zgłoszony z naruszeniem ustalonego trybu rozliczeń i z pominięciem kontroli finansowej, wykonywanej przez banki inwestycyjne.
2. dokumenty, stwierdzające, że strona powodowa przedsięwzięła kroki zmierzające do uregulowania swoich rozliczeń bezpośrednio ze stroną pozwaną.
3. dokumenty, potwierdzające prawo domagania się podanej sumy, .
4. zawiadomienie o przesłaniu stronie pozwanej wniosku i załączników;
5. oryginał pokwitowania o uiszczeniu jednolitej opłaty państwowej /odrębnego podatku/.

Dowodami stwierdzającymi, że strona powodowa przedsięwzięła kroki zmierzające do otrzymania pieniędzy przez bank na podstawie swych rozliczeń ze stroną pozwaną, są w szczególności:
zwrócone przez bank wskutek odmowy akceptu przez płatnika dokumenty płatnicze względnie depesze /pisma/ banku o odmowie akceptu;
pismo banku lub jego adnotacja na piśmie strony powodowej o odmowie banku przyjęcia do inkasa żądania zapłaty należności przedstawionego po upływie 30 dni od daty wykonania usług lub daty wykładowania towarów;
odmowa płatnika wydania polecenia przelewu w tych przypadkach, kiedy rozliczenia winny być dokonywane przelewami;
odmowa banku przyjęcia żądania zapłaty po upływie wyżej wskazanego 30-to dniowego terminu winna być potwierdzona podpisem kierownika Oddziału Banku, ponieważ kierownik posiada prawo przyjmowania w drodze wyjątku do inkasa, żądań zapłaty w przypadku przekroczenia terminu.

Ze swej strony komisje arbitrażowe stosownie do instrukcji Głównej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Ministrów ZSRR z 12 kwietnia 1947r.

winny żądać, aby banki inwestycyjne niezależnie od przekroczenia terminu sprawdzały prawidłowość żądań zapłaty oraz albo przyjmowały je do uregulowania, albo powiadamiały stronę powodową o przyczynach odmowy uregulowania należności.

Odmowa banku w tych przypadkach nie pozbawia stron prawa, lecz zobowiązuje je do uregulowania rozliczeń co do bezspornej sumy w drodze przelewu bankowego.

Za wykonane roboty budowlano-montażowe banki przyjmują do inkasa rachunki również po upływie 30-to dniowego terminu.

Jako dowód poczynienia kroków przez stronę powodową w celu bezpośredniego uregulowania rozliczeń ze stroną pozwaną, służy odpowiednia korespondencja /pisma, telegramy i odpowiedzi na nie/.

Za dowód przesłania kopii wniosku z załącznikami stronie pozwanej służą pokwitowania pocztowe lub oświadczenie złożone pod pieczątką strony powodowej, poświadczenie jej kancelarii /wydziału administracyjno - gospodarczego, wydziału administracyjnego/.

Stronie pozwanej przesyła się zazwyczaj spośród dokumentów, załączonych do wniosku jedynie te, których ona nie posiada, lub może nie posiadać.

Do wniosku opartego na saldzie wzajemnych rozliczeń, winny być załączone dokumenty, potwierdzające każdą poszczególną sumę, wykazaną przy wyprowadzeniu sald, i wyjaśnienia strony powodowej o przyczynach naruszenia ustalonego trybu rozliczeń, o ile strony nie miały zezwolenia na dokonanie rozliczeń ogólnym saldem .

Do wniosku wykonawców o zwrot kosztów wykonanych przez nich robót budowlano-montażowych, winny być załączone akty zdawczo-odbiorcze robót /wzór Nr 2/ podpisane przez zamawiającego i wykonawcę.

Jeżeli akty tego rodzaju nie zostały załączone, komisje arbitrażowe, nie rozpatrując sprawy co do istoty, zobowiązują strony do wspólnego skontrolowania faktycznego wykonania robót, utrwalenia tego w dwustronnym akcie i przedstawienia bankowi żądania zapłaty na sumę wynikającą ze sporządzonego aktu.

Rozbieżności między stronami odnośnie poszczególnych pozycji aktu, ujawnione przy jego podpisaniu, ulegają rozstrzygnięciu przez komisję arbitrażową.

W przypadku uchylania się zamawiających od kontroli i kolaudacji, wykonanych przez wykonawców robót, komisje arbitrażowe winny nakładać na zamawiających kary pieniężne za wstrzymanie odbioru i kola-

-/-

udacji robót w wysokości 0,3% w wartości wykonanych robót za każdy dzień.

Wniosek o rozpoznanie sprawy powinien być podpisany przez kierownika instytucji w imieniu której wszczęty jest spór w komisji arbitrażowej, względnie przez kierownika jednostki nadrzędnej.

Komisja arbitrażowa pozostawiła bez biegu wnioski złożone bez dołączenia któregokolwiek z dokumentów wyżej wymienionych jak również wnioski złożone wbrew obowiązującym przepisom.

W tego rodzaju przypadkach komisja zawiadamia stronę powodową o konieczności uzupełnienia braków, wyznaczając odpowiedni termin ich usunięcia.

Wnioski bez dołączonych dokumentów według wzoru Nr 2 z wyjątkiem powództw o zwrot kosztów robót, uważa się za niezgłoszone i w konsekwencji nie przerywają one biegu przedawnienia roszczenia.

Wniosek zwraca się stronie powodowej, jeżeli nie dokona ona wymaganych uzupełnień w terminie wskazanym przez komisję arbitrażową.

Jeżeli nie można uzupełnić braków wniosku przed upływem przedawnienia roszczenia, kwestię dalszego załatwienia sprawy rozstrzyga Główny Arbiter, który posiada prawo zwrotu wniosku stronie powodowej lub udzielenia jej odpowiedniego terminu dla uzupełnienia braków.

Komisja arbitrażowa nie może przyjąć wniosku, złożonego z naruszeniem przepisów o właściwości i zwraca go stronie powodowej.

Komisja nie zwraca jednak sprawy, co do której niewłaściwość stwierdzona została w toku rozpatrywania, lecz wydaje postanowienie o skierowaniu jej według właściwości do innego organu arbitrażu lub sądu.

Po otrzymaniu kopii wniosku strona pozwana obowiązana jest niezwłocznie przedstawić na piśmie wyjaśnienia w sprawie, ze szczególnym uzasadnieniem swich uwag i wniosków /jeśli istnieją/ w sprawie powództwa dołączając wszystkie dokumenty potwierdzające wyjaśnienia.

W przypadkach nieuznania powództwa, a niemożności niezwłocznego przedstawienia wyjaśnień na piśmie, strona pozwana powinna powiadomić komisję arbitrażową o nieuznaniu pretensji powodu i o terminie, w którym przedstawi na leżycie udokumentowane wyjaśnienia.

Gdy strona pozwana przedkłada wraz z wyjaśnieniami wniosek o rozpoznanie roszczenia wzajemnego / wniosek o rozpoznanie roszczenia wzajemnego może być złożony tylko równocześnie z wyjaśnieniami doty-

-/-

czącymi wniosku zasadniczego strony powodowej/, arbiter roztrzyga kwestię co do wspólnego rozpoznania obu wniosków, względnie wyłączenia wniosku, dotyczącego roszczenia wzajemnego celem odrębnego rozpoznania.

Jeżeli wniosek o rozpoznanie roszczenia wzajemnego z uwagi na wartość przedmiotu sporu, nie podlega kompetencji danej komisji arbitrażowej, wówczas przekazuje się oba wnioski do rozstrzygnięcia temu organowi arbitrażu, który jest właściwy dla wniosku o większej wartości przedmiotu sporu.

Reprezentantami stron przy rozstrzyganiu sporów w organach arbitrażu mogą być tylko kierownicy przedsiębiorstw, zakładów i organizacji lub ich zastępcy, w związku z czym nie można uznać innych pracowników jako reprezentatów stron, chociażby posiadali odpowiednie pełnomocnictwo.

Nestawienie się stron lub osób wezwanych na posiedzenie komisji arbitrażowej nie tamuje rozpoznania sprawy.

Jeżeli rozstrzygnięcie sporu wymaga specjalnych badań arbiter może z własnej inicjatywy w poszczególnych przypadkach zarządzaćeksportyzę arbiter winien zadać rzeczoznawcom dokładne konkretne pytania i skreślić termin zakończenia pracy.

Biegli posiadając prawo żądania od strony wszystkich materiałów, niezbędnych dla przeprowadzenia ekspertyzy.

Wyniki ekspertyzy przesyłane są na pismie komisji arbitrażowej i stronom.

Koszty eksportyzy obciążają jedną lub obie strony według uznania arbitra.

Przy rozpatrywaniu wniosków dotyczących budownictwa inwestycyjnego, organy arbitrażu posiadają prawo wzywania do współzawodnictwa w rozpatrzeniu sporu przedstawiciela banku, finansującego inwestycje i w tym celu zobowiązują stronę powodową do przedłożenia bankowi kopii wniosku o rozpoznanie sprawy wraz z załącznikami. Sprawy rozpatrywane z udziałem przedstawiciela banku winny odbywać się w terminach uzgodnionych z bankiem.

Zwykle /taka jest praktyka Państwowej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Ministrów ZSRR, Państwowej Komisji Arbitrażowej przy Radzie Ministrów RSFRR i resortowych komisji arbitrażowych/ organy arbitrażu ograniczają się do opinii banku wyrażonej na pismie. W tym celu przesyła się do banku akta sprawy. Komisja arbitrażowa może umorzyć postępowanie w sprawie przejętej do rozpatrzenia:

-/-

1. gdy rozstrzygnięcie sporu nie należy do kompetencji komisji arbitrażowej;
2. na prośbę strony powodowej lub obu stron;
3. gdy strona pozwana już po złożeniu wniosku o rozpoznanie sprawy, lecz przed rozstrzygnięciem sprawy dobrowolnie uiściła należność, wynikającą ze spornego roszczenia;
4. gdy strona powodowa uchyla się od sprawdzania rachunków ze stroną pozwaną, wbrew żądaniom komisji arbitrażowej;
5. przy powtórnym nieprzybyciu strony powodowej na posiedzenie komisji arbitrażowej, która uznała osobisty udział powoda przy rozpoznaniu sporu za konieczny;
6. jeśli powodowa strona nie przedstawi w terminie wyznaczonym przez komisję arbitrażową materiałów, wymaganych dla właściwego rozstrzygnięcia sporu.

W przypadku przedłożenia nowych materiałów jak również, gdy zapadło orzeczenie jest niepełne lub niejasne, arbiter posiada prawo, na wniosek stron oraz z własnej inicjatywy, sprostowania orzeczenia, po otrzymaniu opinii stron.

Sprostowanie orzeczenia nie może nastąpić po upływie 1 miesiąca od jego wydania.1/

1/ Przepisy o rozpatrywaniu i rozstrzyganiu sporów majątkowych przez organy Państwowej Komisji Arbitrażowej art.47. Arbitraż w gospodarce radzieckiej, str.207, Wyd.Prawnicze /Jurizdat/, 1948, Kodeks Postępowania Cywilnego RSFRR, artykuły 181,185.

./.

W szczególności arbiter ma prawo sprostować błędy drukarskie lub pomyłki w nazwie organów gospodarczych, w nazwiskach i stanowiskach reprezentantów stron, w artymetycznych obliczeniach i obliczeniach sum, w powołaniu się na daty, numery, w nazwie dokumentów, we wskazaniu r chunku, z którego winna być uregulowana należna suma. Każda wykładnia lub sprostowanie orzeczenia winno posiadać formę uzupełniającej decyzji arbitra, dok nana z wezwaniem lub bez wezwania stron, lecz z obowiązkiem zawiadomienia ich o dokonanych sprostowaniach lub wykładni.

Opłata państwowa i opłata odrębna.

Opłata państwowa - to opłata skarbowa pobierana w sprawach cywilnych w sądach, a także od wniosków o rozpoznanie spraw głównych i wzajemnych/, od wniosków dotyczących sporów przedumownych, zgłaszanych do organów Państwowej Komisji Arbitrażowej, i od wniosków o powtórne rozpatrzenie decyzji organów Komisji Arbitrażowej.

Resortowe komisje arbitrażowe pobierają za rozpatrywanie zgłaszanych do nich sporów odrębną opłatę. Wysokość i tryb pobierania opłaty resorty ustalają po uzgodnieniu z Ministerstwem Finansów ZSRR i Ministerstwami Finansów poszczególnych republik związkowych.

Opłata od spraw rozpatrywanych przez organy Państwowej Komisji Arbitrażowej, pobierana jest w następujących wysokościach:

od wniosków w sprawie sporów przedumownych, rozpatrywanych przez Państwową Komisję Arbitrażową przy Radzie Ministrów ZSRR - 500 rubli, przez Państwową Komisję Arbitrażową przy Radach Ministrów Republik Związkowych - 300 rubli, a przez pozostałe organy Państwowej Komisji Arbitrażowej - 100 rubli;

od wniosku o roszczenia majątkowe - 2% wartości przedmioti sporu;

od wniosków o powtórne rozpatrzenie orzeczeń Państwowej Komisji Arbitrażowej - 50% stawki ustalonej dla wniosków o roszczenia majątkowe tj. - w rozmiarze 1 % wartości przedmiotu sporu, którego dotyczy wniosek o powtórne rozpatrzenie orzeczenia / a nie od pierwotnej sumy powództwa/; od przedumownych sporów odpowiednio - 250, 150 i 50 rubli; od wniosków dotyczących przedumownych sporów, rozstrzyganych przez Państwowe Komisje Arbitrażowe w trybie ogólnego zlecenia stojących wyżej organów Państw.Komisji Arbitrażowej, w zależności od właściwości - odpowiednio 500 rubli, gdy sprawa ze względu na sumę roszczenia podlega Państw.Komisji Arbitrażowej przy

./.

Radzie Ministrów ZSRR i 500 rubli, jeśli sprawa podlega Radzie Ministrów republik związkowych;
od podań o uchybienia orzeczenia komisji arbitrażowej w przedmiocie umorzenia postępowania - 50% od stawek, ustanowionych dla wniosków o roszczenia.
Nie podlegają opłacie państwowej:
wnioski o powtórne rozpatrzenie postanowień komisji arbitrażowych w przedmiocie odroczenia sprawy, zarządzenia ekspertyzy i tp., które wydaje arbiter w toku rozpatrywania sprawy; wnioski o powtórne rozpatrzenie orzeczeń Państw. Komisji Arbitrażowej składane do Rady Ministrów ZSRR, do Rady Ministrów związkowych i autonomicznych republik, komitetów wykonawczych krajowych /obwodowy, miejskich/ rad delegatów pracujących.
W tych przypadkach, gdy Rada Ministrów ZSRR, Rady Ministrów związkowych lub autonomicznych republiki lub komitet wykonawczy rad delegatów pracujących kierują otrzymane wnioski według właściwości do Państ. Komisji Arbitrażowej, ze względu na to, że wniosek złożony został z naruszeniem ustanowionego trybu urzędowego zwracania się do Głównego Arbitra odnośnej Państw. Komisji Arbitrażowej, wniosek winien być opłacony wg ogólnych zasad.
Wniesiona opłata nie podlega zwrotowi, gdy zostaje zmniejszona suma roszczenia.
Gdy suma roszczenia zostaje zwiększona - opłata wzrasta odpowiednio do zwiększonej sumy roszczenia.
Opłatę wnosi się przy złożeniu wniosku drogą przelewu z konta wnioskodawcy w banku na konto terenowego budżetu w miejscu położenia organów Państw.Komisji Arbitrażowej, bądź też drogą wpłacenia gotówki do banku dla przelania na konto tegoż budżetu.
Jeśli wnioskodawca zwolniony jest od opłaty, to w przypadku zaspokojenia roszczenia opłata pobierana jest od strony pozwane na ogólnych zasadach /jeśli nie jest on zwolniony od opłaty/ w zależności od zasądzonej sumy roszczenia. Drobne sumy z tytułu opłaty /do 10 rubli/ mogą być pokryte znaczkami opłaty skarbowej.
Nie podlega zwrotowi wniesiona opłata przy przekazaniu sprawy wg właściwości sądowi lub innemu organowi Państw.Komisji Arbitrażowej które nie pobierają powtórnie opłat. Jeżeli jednak przy przekazaniu sprawy do rozstrzygnięcia sądowi okaże się, że wniesiona opłta jest mniejsza od pobieranej w sądach, sąd pobierze odpowiednią dopłatę.

Przy przekazaniu sprawy z Państw.Komisji Arbitrażowej do resortowej komisji arbitrażowej lub z resortowej komisji do państwowej przestrzegany jest następujący tryb postępowania:
jeśli Państw.Komisja Arbitrażowa zwraca wniosek stronie powodowej dla skierowania go do resortowej komisji arbitrażowej, lub kieruje go bezpośrednio do resortowej komisji arbitrażowej, wówczas wniesiona opłata po wydaniu postanowienia przez państwowy arbitraż zwracana jest stronie powodowej;
jeśli w wyniku rozpatrzenia sprawy postępowanie w państwowym arbitrażu zostało zakończone, a sprawa przekazana do rozstrzygnięcia resortowej komisji arbitrażowej, wniesiona opłata nie podlega z zwrotowi.

Przy przekazaniu sprawy z resortowej komisji do Państw.Komisji Arbitrażowej, strona powodowa obowiązana jest wnieść należną opłatę w całości, przyczym wniesiona do resortowej komisji arbitrażowej odrębna opłata nie jest zwracana stronie powodowej.

Tryb wykonywania orzeczeń komisji arbitrażowych.

Orzeczenia komisji arbitrażowych są ostateczne i nie podlegają zastrzeżeniu. Orzeczenia komisji arbitrażowych winny być wykonane dobrowolnie w terminie, określonym w samym orzeczeniu, a w przypadku, gdy termin nie jest oznaczony - natychmiast po wydaniu orzeczenia.

Arbiter, w przypadku niewykonania w oznaczonym terminie wydanego przez niego orzeczenia, obowiązany jest powiadomić o tym zainteresowaną stronę i zarządzić przymusowe wykonanie orzeczenia.

Specjalny termin dla złożenia wniosku o zarządzenie przymusowego wykonania nie został określony; można więc zażądać wydania tego zarządzenia przed upływem terminu przedawnienia /1 rok/ dla wykonania orzeczenia.

W celu szybszej likwidacji zadłużenia i zapewnienia realnego wykonania orzeczenia, arbiter posiada prawo zarządzenia przymusowego wykonania, równocześnie z wydaniem orzeczenia.

Dobrowolne wykonanie orzeczeń komisji arbitrażowej realizowane jest drogą przelewów bankowych.

Zarządzenia komisji arbitrażowych stanowią tytuły egzekucyjne i podlegają uregulowaniu w kolejności, ustalonej dla tych dokumentów.

W zarządzeniu komisji arbitrażowej winny być podane: pełne i dokładne nazwy wierzyciela i dłużnika, wysokość egzekwowanej sumy; od jakiego i do jakiego terminu należy doliczać procenty, lub kary oraz ich wysokość, jeśli ściąga się procenty od zasądzonej sumy lub ciągłą karę za przekroczenie terminu płatności.
Oddziały banku dokonują spisania z kont dłużników włącznie na podstawie oryginałów zarządzeń komisji arbitrażowej, przyczym orzeczenie komisji nie zastępuje zarządzenia i stanowi podstawę rozliczeń tylko przy zleceniu płatniczym pozwanego.
Termin, w ciągu którego zarządzenia komisji arbitrażowych mogą być zgłoszone w banku, określony jest w treści zarządzenia. Zarządzenia bez wskazania terminu, określonego dla ich zgłoszenia w banku, jak również przedstawione po określonym w nich terminie, nie mogą być przyjmowane do ściągnięcia przez oddziały banków. Ten sam tryb obowiązuje przy ściąganiu należności na podstawie duplikatów, wydanych przez komisję arbitrażową w zamian utraconych zarządzeń.
Zarządzenie Komisji arbitrażowej podlega uregulowaniu tylko z tego konta, które jest wskazane w zarządzeniu. Przy braku takiego konta w oddziale banku, nakaz zwracany jest wierzycielowi.
Jeśli zasądzona orzeczeniem komisji arbitrażowej suma nie przewyższa dla dłużników z różnych miast - 500 rubli, a z jednego miasta - 250 rubli, ściągnięcia należności dokonuje sekwestrator, w związku z czym na zarządzeniach w tych przypadkach winna być umieszczona pieczątka: "Ważne dla przedstawienia sekwestratorowi".
Zarządzenia komisji arbitrażowych o ściągnięciu należności od likwidowanych instytucji, winny być przedstawione bezpośrednio komisjom likwidacyjnym tych instytucji dla dokonania zapłaty w postępowaniu likwidacyjnym po zatwierdzeniu bilansu.
Na zarządzeniu, wydanym w sprawie ściągnięcia zadłużenia, wynikłego z działalności samej komisji likwidacyjnej, umieszczana jest specjalna notatka "Nakaz podlega wykonaniu w postępowaniu nie likwidacyjnym" i nakaz taki kierowany jest do Banku w trybie zwyczajnego inkasa zleceń.
Dla wykonania orzeczeń komisji arbitrażowych ustanowiony jest roczny termin, którego biegu nie przerywa wydanie zarządzenia.
Terminu tego nie przerywają ani nie wstrzymują żadne układy między dłużnikiem a wierzycielem o odroczeniu lub rozłożeniu na raty [illegible]

-/-

należności, o odwołaniu nakazu z banku, o zamianie nakazu na zobowiązanie dłużnika i t.p.

Przedawnienie wykonania orzeczenia, przerywa tylko przekazanie nakazu dla wykonania bankowi, sekwestratorowi lub organom finansowym Ministerstwa Finansów. Nowy termin przedawnienia liczy się od momentu zwrotu nakazu inwestycji.

Przedłużenie terminu wykonania orzeczenia dopuszczalne jest tylko w wyjątkowych przypadkach na podstawie specjalnego orzeczenia komisji arbitrażowej.

Strona zainteresowana może otrzymać duplikat utraconego zarządzenia na podstawie wniosku złożonego do komisji arbitrażowej która wydała zarządzenie, jeżeli termin przedawnienia wykonania orzeczenia jeszcze nie minął.

Do wniosku o wydanie duplikatu zarządzenia winno być dołączone wyjaśnienie instytucji, która straciła orginał zarządzenia /banku, sekwestratora, organu finansowego/.

Jeżeli zarządzenie zostało zagubione przez samego wierzyciela to niezbędne jest poświadczenie płatnika lub banku o tym, że ściągnięcie należności na podstawie zarządzenia nie zostało dokonane lub poświadczenie księgowości wierzyciela o tym że zadłużenie nie jest pokryte i że nakaz nie był wręczony bankowi dla ściągnięcia należności.

Zgodnie z uchwałą RKL ZSRR z 1 czerwca 1933r. 1/ na konto inwestycyjne organów gospodarczych wierzyciele mogą kierować egzekucje tylko tych roszczeń, zasądzonych przez komisję arbitrażową, które dotyczą inwestycji; egzekucja ta może być kierowana na wszystkie środki, przydzielone organizacjom gospodarczym na inwestycje niezależnie od tego, którego obiektu dotyczą i w jakiej chwili powstała dana pretensja wierzyciela, jeśli tylko nie nastąpiło przedawnienie.

1/ Zbiór Praw ZSRR 1933r. Nr.36, art.216

-/-

W przypadku braku środków na rachunkach budownictwa inwestycyjnego wiecyciele mogą kierować egzekucję także do wszelkich innych środków majątkowych, dotyczących budownictwa inwestycyjnego organów gospodarczych z wyjątkiem tych środków, do których według obowiązujących przepisów egzekucja nie może być kierowana. Wierzyciele mogą kierować egzekucję na konta rozliczeniowe organów gospodarczych, dotyczące eksploatacji oraz na inne ich środki majątkowe nie odnoszące się do budownictwa inwestycyjnego jedynie w związku ze zobowiązanami tych organów, wynikającymi z innych źródeł poza budonictwem inwestycyjnym. W wyjątkowych przypadkach wierzyciele na podstawie specjalnych postanowień komisji arbitrażowej, mogą kierować egzekucję dotyczącą pretensji z tytułu budownictwa inwestycyjnego, na konta rozliczeniowe organu gospodarczego dla eksploatacji i odwrotnie - egzekucje dotyczące pretensji z innych tytułów, na konto budownictwa inwestycyjnego. Komisja arbitrażowa może powziąć takie postanowienie tylko w tych przypadkach, kiedy stwierdzone zadłużenie jednego konta danego organu gospodarczego, wobec drugiego jego konta /w wyniku nie potrącenia w ustalonym terminie odpisów amortyzacyjnych i zysków, wykorzystania materiałów przeznaczonych dla potrzeb eksploatacji - dla budownictwa inwestycyjnego i t.p./.

Jeśli dłużnik udowodni oddziałowi banku, że suma podlegająca egzekucji wg zarządzenia komisji arbitrażowej , była już po ogłoszeniu orzeczenia komisji arbitrażowej w całości zapłacona, wówczas oddział banku nie dokonuje egzekucji i zwraca nakaz wierzycielowi, bez wykonania z wyjaśnieniem przyczyn zwrotu.

W wyjątkowych przypadkach, gdy zostało wydane orzeczenie i zarządzenie egzekucyjne odnośnie roszczenia wynikłego z rachunków nieregulowanych przez Bank Przemysłowy na podstawie kontroli finansowej z przyczyn, przy istnieniu, których sprawa nie podlegała wcale rozpatrzeniu przez organy Komisji Arbitrażowej - oddziały Banku Przemysłowego obowiązane są od chwili wykonania zarządzenia /do chwili dokonania przelewu pieniężnego /niezwłocznie /telegraficznie/ wystąpić z wnioskiem o wstrzymanie wykonania orzeczenia, a co za tym idzie o uchylenie orzeczenia, do głównego arbitrażu komisji arbitrażowej, który wydał zarządzenie.

Jeśli główny arbiter odmówi wstrzymaniu wykonania orzeczenia wówczas oddziały banku powinny wykonać zarządzenie, mogą jednak zaskarżyć orzeczenie komisji arbitrażowej.

W tych przypadkach, gdy Komisja arbitrażowa powzięła niewłaściwe w/g opinii Oddziału banku, orzeczenie w sprawie, podlegającej rozstrzygnięciu przez komisję arbitrażową i wydała w związku z tym orzeczenie egzekucyjne, Oddziały banku winny wykonać zarządzenie, posiadają jednak prawo wystąpić z wnioskiem do głównego arbitra właściwej komisji arbitrażowej o unieważnienie orzeczenia i wydanie odmiennego zarządzenia.

Funkconariusze nie wykonujący orzecz. komisji arbitrażowej, pociągani są do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

Tryb dokonywania rewizji i zmiany orzeczeń komisji arbitrażowych

Jak już wspomniano wyżej, orzeczenia komisji arbitrażowych są ostateczne i nie podlegają zaskarżeniu.

Jednakże przepisy o państwowych i resortowych komisjach arbitrażowych przewidują kontrolę legalności, jak i słuszności orzeczeń komisji arbitrażowych w trybie nadzoru nad działalnością organów arbitrażu.

Nadzór ten sprawuje Rząd ZSRR, rządy związkowych i autonomicznych republik, terytorialne /wojewódzkie, miejskie/ komitety wykonawcze Rady Delegatów pracowniczych, kierownicy ministerstw /resortów/ i główni arbitrowie komisji arbitrażowych.

Rewizja orzeczeń arbitrażowych dokonywana jest na wniosek komisji arbitrażowej lub na podstawie złożonego przez strony podania o konieczności zmiany lub uchylenia orzeczenia.

Rewizja dokonywana z inicjatywy komisji arbitrażowej nie jest ograniczona żadnym terminem. Dla złożenia podania stron o rewizję orzeczenia ustanowiony jest dla spraw roszczeniowych - termin miesięczny od dnia ogłoszenia orzeczenia, a dla sporów przedumownych 5-cio dniowy od dnia otrzymania orzeczenia.

Podania kieruje się: odnośnie orzeczeń arbitrów - do Głównych arbitrów, odnośnie postanowień Głównego arbitra przy Radzie Ministrów ZSRR - do Rady Ministrów ZSRR; odnośnie postanowień Głównych arbitrów przy Radach Ministrów związkowych i autonomicznych republik i przy terytorialnych /wojewódzkich i miejskich/ Komitetach Wykonawczych - do Rady Ministrów związkowych i autonomicznych republik, do Prezydium Komitetów Wykonawczych według właściwości; odnośnie orzeczeń Głównych arbitrów,

-/-

wydanych dla spraw, rozstrzyganych na zlecenie nadrzędnej Państwowej Komisji Arbitrażowej, - do Głównego arbitra tej Państwowej Komisji Arbitrażowej, na zlecenie której rozstrzygana była sprawa; odnośnie postanowień Głównych arbitrów Ministerstw /resortów/ - do kierowników tych ministrów /resortów/; odnośnie orzeczeń kierowników ministerstw /resortów/ - do Rady Ministrów wg właściwości.

Podanie winno być podpisane przez kierownika zainteresowanej instytucji. Przesłanie kopii podania drugiej stronie nie jest obowiązkowe. Podania, z zasady, rozpatrywane są bez wzywania stron.

Pomimo zmiany i uchylania orzeczeń komisji arbitrażowych w trybie nadzoru, Głównemu arbitrowi przysługuje prawo wnoszenia zmian do orzeczeń w trybie art.47 "Zasad rozpatrywania i rozstrzygania sporów majątkowych przez organy Państwowej Komisji Arbitrażowej" w następujących przypadkach:

1. gdy po ogłoszeniu orzeczenia w sprawie wyszły na jaw nowe okoliczności, wskutek których orzeczenie winno być zmienione;
2. gdy po wydaniu orzeczenie w sprawie oddania roszczenia, pozwany zawiadomił o uznaniu w całości lub części, jeżeli takie uznanie nie jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami;
3. gdy po ogłoszeniu orzeczenia o całkowitym lub częściowym zaspokojeniu roszczenia - wpłynęło od strony powodowej zawiadomienie orzeczeniu się roszczenia, jeżeli takie orzeczenie nie jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami;
4. gdy po ogłoszeniu zawieszenia postępowania w sprawie wpłynęły materiały, na podstawie których sprawa może być rozpatrzona;
5. gdy w odniesieniu do złożonego wniosku, arbiter nie wydał wcale orzeczenia, lub rozstrzygnął tylko kwestię prawną lecz nie określił sumy podlegającej ściągnięciu, lub nie wskazał obiektu, podlegającego przekazaniu.

Zmiany dokonane przez Głównego arbitra w orzeczeniach komisji arbitrażowej, zgodnie z art.47 wspomnianych wyżej "Zasad", mogą ulec z kolei zmianie przy kontroli orzeczeń w trybie nadzoru.

Specjalne prawa komisji arbitrażowych

Arbitrowie posiadają prawo:

Na prośbę powoda przedsięwziąć środki dla zabezpieczenia roszczenia: W przypadku stwierdzenia, w toku rozpatrywania sprawy,

-/-

zaniedbań na odcinku księgowości, niewłaściwego zorganizowania rachunkowości, nakładać po zatwierdzeniu przez Głównego arbitra, na kierowników organów gospodarczych, odpowiedzialnych za ten stan rzeczy oraz na Głównych Księgowych - kary pieniężne do wysokości miesięcznej pensji.

W przypadkach, gdy złożenie wniosku dotyczącego roszczenia, wywołane było oczywiście niezgodnym z prawem działaniem odpowiedzialnych pracowników stron toczących spór - polecać kierownikom organów gospodarczych ściągnięcie wydatków na opłatę państwową od bezpośrednio winnych nieuzasadnionego skierowania sprawy do komisji arbitrażowej;

W przypadku systematycznego naruszenia podstawowych obowiązków, wynikających z umowy, wyznaczać wyższe kary od kar przewidzianych w umowie.